

Kunstig intelligens i finansnæringen

Foredrag for Verdipapirfondenes Forening
Oslo, 2. November 2023

Agenda

1. **Hva er kunstig intelligens?**
2. **Bruk av kunstig intelligens i norsk finansnæring**
3. **Hva skjer på reguleringsfronten i Norge og Europa?**

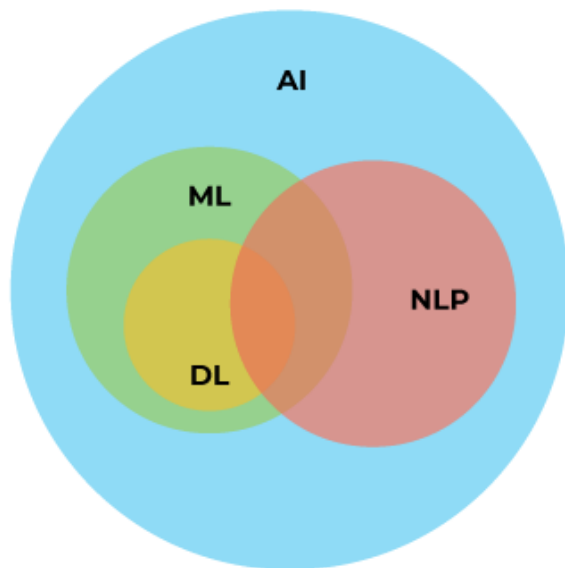
Hva er kunstig intelligens?

- En samlebetegnelse på teknikker/metoder som handler om å utvikle dataprogram (modeller) som bl.a. er selvlærende og kan løse komplekse problemer.
- Maskiner utfører oppgaver som ansees som «kognitive» funksjoner (eg. ta beslutninger), noe man vanligvis assosierer med intelligens. Derav navnet KI.
- KI er et stort fagfelt, som har eksistert siden 1950-tallet.
- Enorm regnekraft, enorme datamengder og store investeringer har gitt de fremskrittene vi ser i dag.

Kilde: Rotten Tomatoes

- Artificial Intelligence
- Machine Learning
- Language Processing
- Deep Learning

Figur: [Mehra & Hasanuzzaman \(2020\)](#)

■ Maskinlæring (ML):

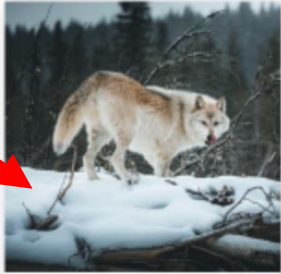
- Alle teknikker/metoder som får en maskin til å løse oppgaver av seg selv.
- Eg: ansiktsgjenkjenning.

© Karen Zack @therybliscull

Kilde: : [github/freeCodeCamp](https://github.com/freeCodeCamp)

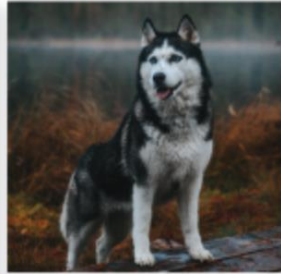

Predicted: **Wolf**
True: **Wolf**

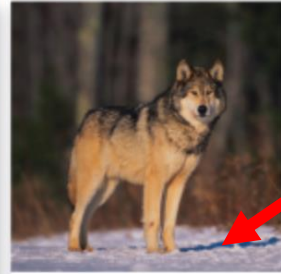
Predicted: **Husky**
True: **Husky**

Predicted: **Husky**
True: **Husky**

Predicted: **Wolf**
True: **Wolf**

Predicted: **Wolf**
True: **Wolf**

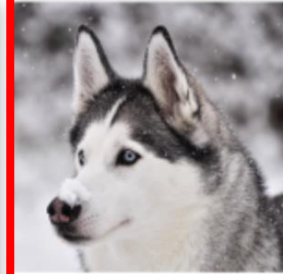
Predicted: **Wolf**
True: **Wolf**

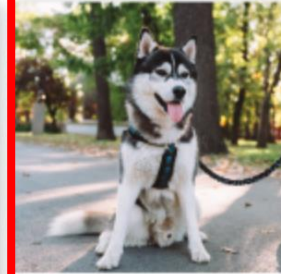
Predicted: **Husky**
True: **Wolf**

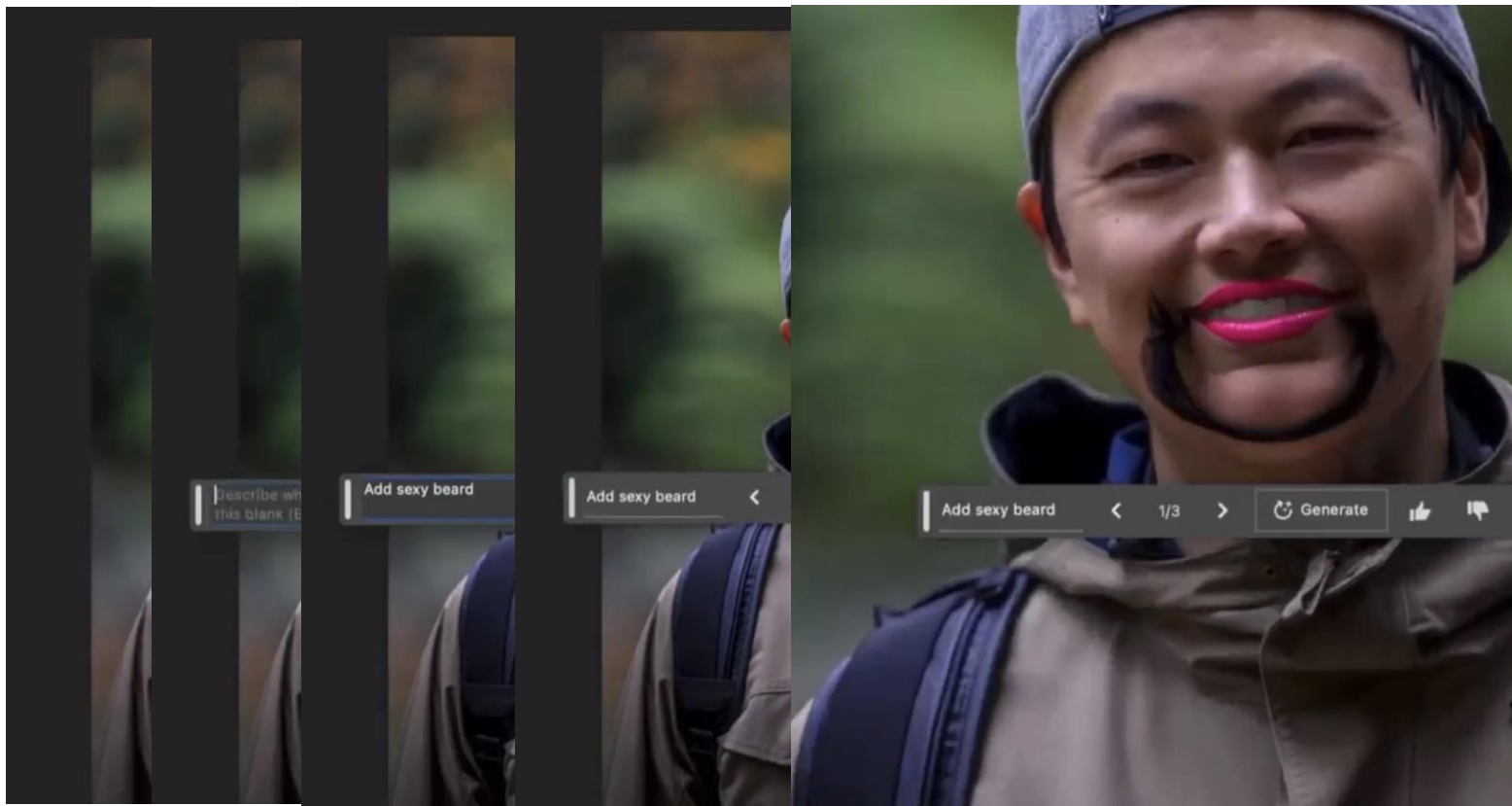
Predicted: **Wolf**
True: **Wolf**

Predicted: **Wolf**
True: **Husky**

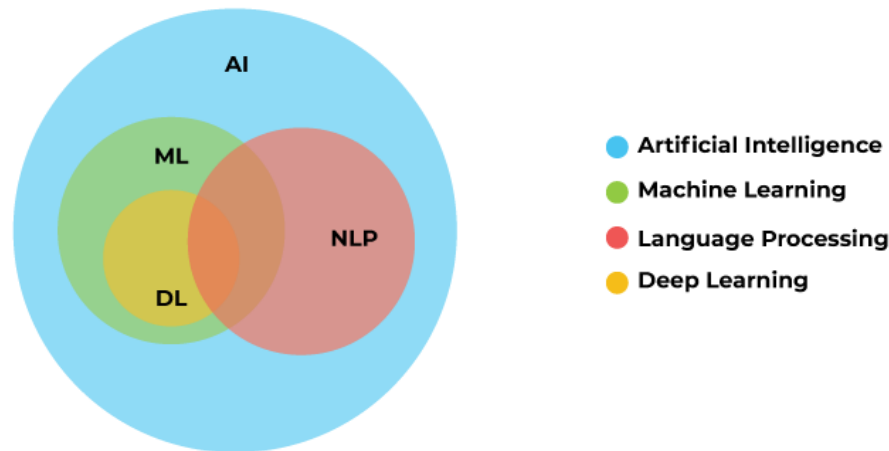
Predicted: **Husky**
True: **Husky**

Kilde: Tom Quan, Twitter

- Maskinlæring (ML):
  - Alle teknikker/metoder som får en maskin til å løse oppgaver av seg selv.
  - Eg: ansiktsgjenkjenning.
- Natural Language Processing (NLP):
  - KI møter lingvistikk.
  - Eg: tale eller tekst.

Figur: [Mehra & Hasanuzzaman \(2020\)](#)

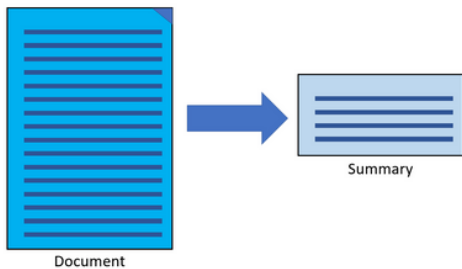
Søk i Google eller skriv inn en nettside

Engelsk ↔ Norsk

Skriv inn tekst

Oversettelse

Apne i Google Oversetter • Tilbakemelding

Figur: [Microsoft](#)

Kilde: Unsplash/ [BuzzFeed](#)

■ Maskinlæring (ML):

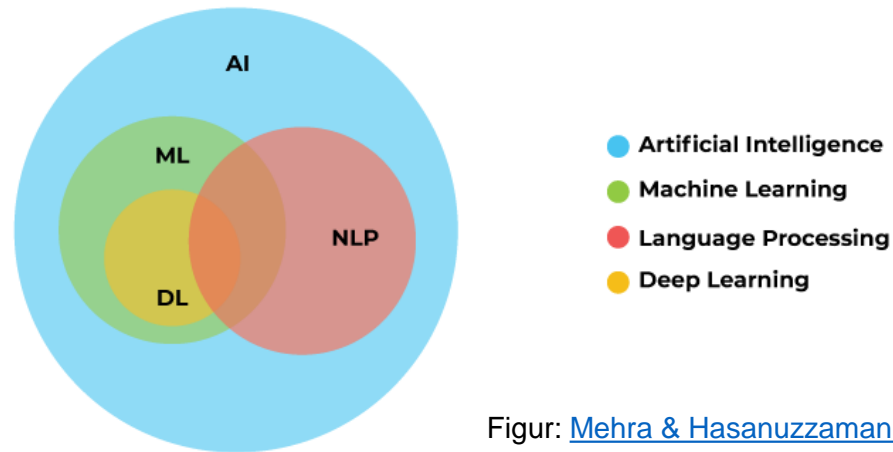
- Alle teknikker/metoder som får en maskin til å løse oppgaver av seg selv.
- Eg: ansiktsgjenkjenning.

■ Natural Language Processing (NLP):

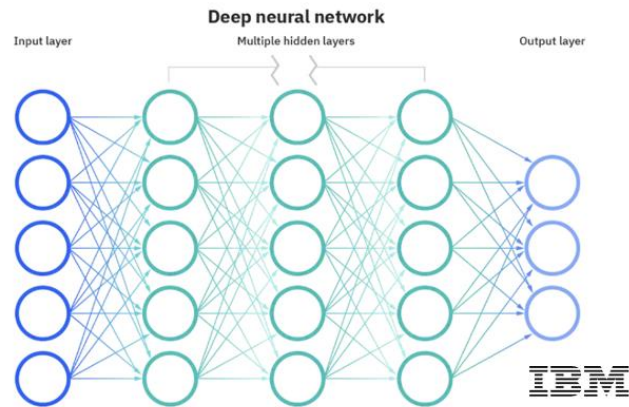
- KI møter lingvistikk.
- Eg: tale eller tekst.

■ Deep Learning:

- Gren av ML (nevrale nettverk).
- Eg: Alexa, ChatGPT.

Figur: [Mehra & Hasanuzzaman \(2020\)](#)

Kunstig intelligens i norsk finansnæring

Bruk av KI i finansnæringen i Norge

- Norske banker og forsikringsselskaper
- Dybdeintervjuer supplert med spørreskjema
  - Anskaffelse og utvikling
  - KI-kompetanse og organisering
  - Hindringer for bruk av KI
  - Ansvarlig bruk av KI
  - Fremtidig bruk av KI

Bank

Skadeforsikring

L&P

Funn - generelle løsninger

«I bedriftsmarkedet er vi der vi var for fem år siden i personmarkedet.»

Generelle løsninger

Bank og forsikring i Norge

85%

av respondentene i studien
svarer at de bruker minst én

KI-teknologi

	Bank	Skadeforsikring	L&P
Chatbots	62%	38%	50%
Neste beste handling	77%	50%	17%
Prediksjon av kundeavgang	38%	25%	17%
Personalisering av digitale kanaler basert på KI	54%	13%	17%
Kundesegmentering basert på KI	46%	38%	17%
Sentimentanalyse	23%	25%	0%

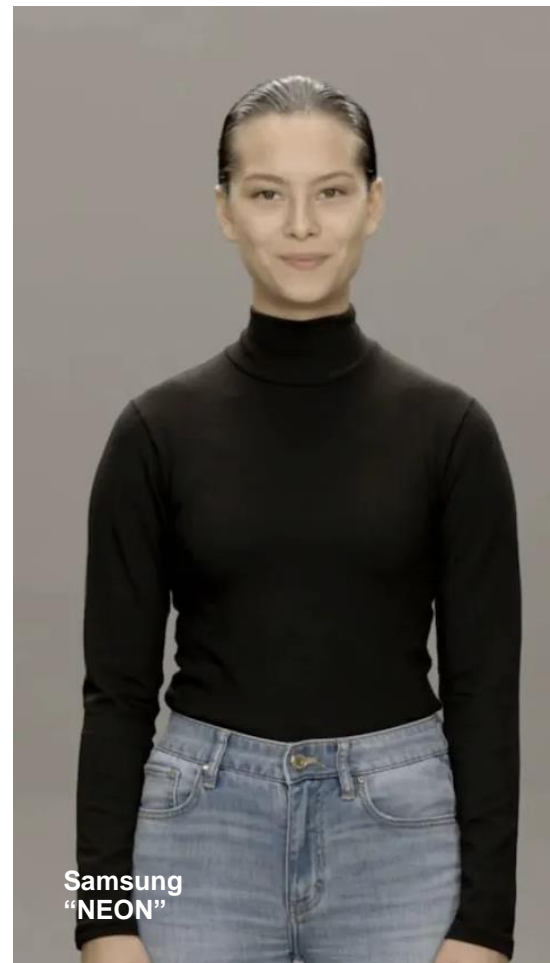
Kommune-Kari har fått sin egen app!

Kilde: Ålesund kommune

«Kundene våre forventer en personlig service en chatbot ikke kan levere.»

Sitat fra rapporten "Brytningstid"

Boliglånsforhandler

Jeg har mottatt et tilbud fra Søndre Bank. De kan redusere renten på boliglånet ditt fra 6,2% til 5,5%. Vil du akseptere tilbudet?

Kilde: Horde

Eksempel

Horde Plus tilbyr nå:

Boliglånsforhandleren:

Reforhandler lån på kundens vegne. Roboten har full oversikt over brukerens lån, estimerer boligens verdi. Med kundens samtykke kontaktes banker via e-post for å be om tilbud om lavere rente.

Boliglånsforhandler

Jeg har mottatt et tilbud fra Søndre Bank. De kan redusere renten på boliglånet ditt fra 6,2% til 5,5%. Vil du akseptere tilbudet?

Deg

Er det mulig å få renten enda lavere?

Kilde: Horde

Boliglånsforhandler

Jeg har mottatt et tilbud fra Søndre Bank. De kan redusere renten på boliglånet ditt fra 6,2% til 5,5%. Vil du akseptere tilbudet?

Deg

Er det mulig å få renten enda lavere?

Boliglånsforhandler

Det kan vi prøve på. Jeg fortsetter forhandlingene med de andre bankene. Oppdaterer deg så snart jeg har mottatt flere tilbud.

Økonomiassistenten:

Gir persontilpassede økonomiråd.

Roboten har tilgang til kundens kontoer, gjeld og transaksjoner via Horde-appen.

Gir råd om hvordan kunden kan redusere unødvendig forbruk og betale ned gjeld.

Funn - bransjespesifikke løsninger

«Før tok det et halvt år å oppdatere en pris. Nå tar det 2 uker.»

	Bank	Skadeforsikring	L&P
KI til etterlevelse og svindeldeteksjon	77%	75%	0%
KI til prising av forsikring eller lån	23%	63%	17%
Automatisert innvilgelse av lån eller forsikring, inkludert oppgjør	8%	50%	33%
Bildegjenkjenning	54%	13%	0%

«Hadde du spurt meg i 2019 om hva jeg ville hatt om 3 år, hadde jeg sagt 10 data scientists. Nå ville jeg sagt én data scientist og 9 med ekspertkompetanse på Azure eller AWS.»

Regulering

Regulering av KI - Norge

- Nasjonal strategi (januar 2020)
- Regulatorisk sandkasse (Datatilsynet)
- Meld.St. 22 for datadrevet økonomi og innovasjon (mars 2021)
- AI-ansvarsdirektivet (mars 2023)
- Ny nasjonal digitaliseringsstrategi (forventes Q1/Q2 2024)
- Ny Digitaliseringsminister med eget departement; Digitaliserings- og forvaltningsdepartementet (oktober, 2023)

➔ **Norsk KI-politikk er i stor grad basert på EU**

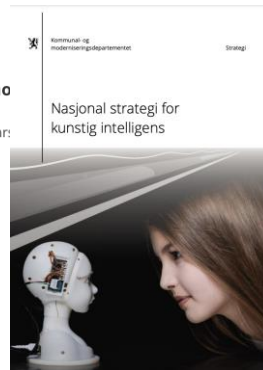

Forsiden • Dokument • Meldinger til Stortinget

Meld. St. 22 (2020–2021)

Data som ressurs — Datadrevet økonomi og inno

Tilråding fra Kommunal- og moderniseringsdepartementet 26. mars
statsråd samme dag. (Regjeringen Solberg)

Forsiden • EØS-notatbasen

AI-ansvarsdirektivet

Forslag til europaparlaments- og rådsdirektiv om sivilrettslig ansvar utenfor kontraktsforhold til AI-ansvarsdirektivet)

Forsida • Aktuelt • Pressemeldingar

Skal stake ut kursen med ny nasjonal digitaliseringsstrategi

Pressemelding | Dato: 21.04.2023

Nederlandsk skandale

- Startet i 2013, avdekket i 2019.
- Nederlandske skattemyndigheter brukte en selvlærende algoritme for å bedømme risiko for svindel av barnetrygd.
- Bot på 3,7 millioner Euro fra det nederlandske Datatilsynet
- Felt av GDPR.
- 2022: Digitaliseringsminister (Alexandra van Huffelen).

POLITICO

Enter keyword

EXPLORE ▾

NEWSLETTERS & PODCASTS ▾

Dutch scandal serves as a warning for Europe over risks of using algorithms

The Dutch tax authority ruined thousands of lives after using an algorithm to spot suspected benefits fraud – and critics say there is little stopping it from happening again.

30.03.2022

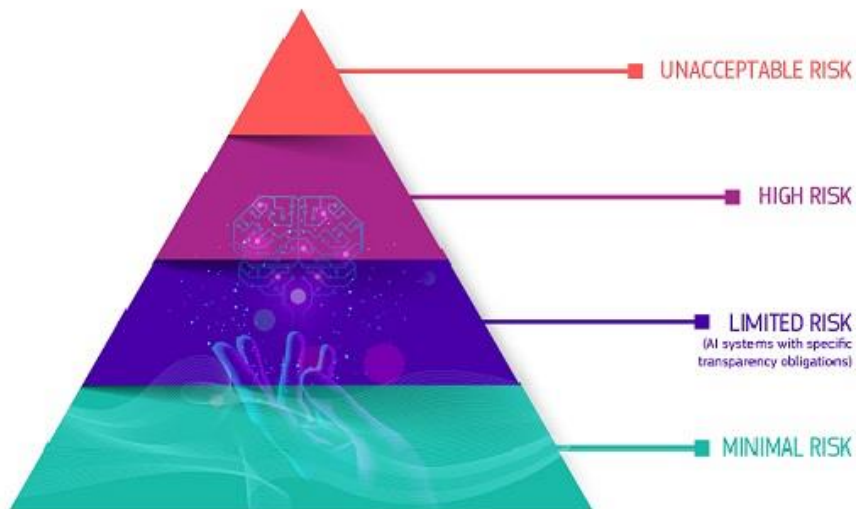

Regulering av KI - EU

- EU har i mange år jobbet med å utarbeide spilleregler for et indre digitalt marked:
  - Eg: Digital Services Act (DSA) og Digital Markets Act (DMA).
  - Eg: GDPR.
- Utarbeider eget rammeverk for KI; AI Act.
  - Trilogforhandlinger
  - Forventet ferdig ila 2023/2024
  - Trer i kraft etter 2 år
  - Mest sannsynlig EØS relevant

Artificial Intelligence Act (AIA)

Figur: [EU](#)

- Uakseptabel:
  - Social-scoring
- Høy risiko:
  - Rekruttering
  - Credit-scoring (lån)
- Begrenset risiko:
  - Chatbot (transparens)
- Minimal risiko:
  - Spam-filter

Harald (29) tjener penger uten å løfte en finger. 💰

- Ulovlig med såkalt *villedende reklame*
- Dette handler om å bevare tillitt

Oppsummeringen er laget av en KI-tjeneste fra OpenAi. Innholdet er kvalitetssikret av NRKs journalister før publisering.

Vis mindre

Kilde: NRK.no

Regulering av KI - Europarådet

- 46 medlemsland, deriblant Norge.
- Fokus på ivaretagelse av:
  - Menneskerettigheter
  - Demokrati
  - Rettssikkerhet
- Juridisk bindende gjennom Den europeiske menneskerettsdomstolen.
- Committee on Artificial Intelligence (CAI), har utarbeidet et foreløpig dokument som danner grunnlaget for en ny europeisk konvensjon for kunstig intelligens, basert på bestemmelsene i Den europeiske menneskerettskonvensjonen.

Få mer ut av arbeidslivet

Ingeborg Frøysnes

Spesialrådgiver, politikk og digitalisering

ingeborg.froysnes@finansforbundet.no

(+47) 480 67 792